

ARBOGA KOMMUN

Barn- och utbildningsförvaltningen Stureskolan
Rektor: Joakim Peimer
0589-872 68 joakim.peimer@edu.arboga.se

Stureskolans internationaliseringplan

2016/2017

- en plan kring internationalisering, inkludering och integration.

Reviderad 2016-09-09

Uppdaterad 2016-10-28

Av: Andreas Wenngren

Stureskolans pågående internationaliseringsarbete med kopplingar till aktuella styrdokument.

Kunskap *om* och förhållningssätt *till* internationella frågor har en central plats i svensk skola. I läroplanerna för förskolan, grundskolan och gymnasieskolan framgår det tydligt (se bilaga). Även på Stureskolan har dessa frågor en viktig och central plats. I vår verksamhet förhåller sig all personal till internationaliseringsarbetet, och är väl insatt i denna plan.

1. Språkprojekt i moderna språk och SO.

Stureskolan har under många år arbetat för att skolans elever ska komma iväg på språkresor. Detta sker i årskurs 9, och drivs av lärarna i moderna språk, i samarbete med so-lärarna. Eleverna är aktiva i finansieringsprocessen, då de sysslar med försäljning, anordnar discon och engagerar sig i studiecirkel som genererar in pengar från studiefremjandet.

Språklärarna uppmuntras att uppmärksamma den internationella språkda- gen (26/9).

1.1 Utbytesprojekt mellan Stureskolan och Gäddgårdsskolan, Arboga och Collège Jean Blouin, Saint Germain sur Moine, Frankrike.

Projektbeskrivning: Stureskolan och Gäddgårdsskolan, Arbogas båda högsta- dieskolor, inledde läsåret 2008-2009 ett utbytesprojekt med *Collège Jean Blouin*, i nordvästra Frankrike. Vårt huvudsakliga syfte med utbytet är att eleverna ska få uppleva ett samarbete över gränserna med ett annat land i Europa och få fördjupade kunskaper i det franska språket och den franska kulturen. Kontakten har tagits för att ge de svenska och franska eleverna en större förståelse för en annan kultur, en förståelse som förhoppningsvis i framtiden ska leda till att våra ungdomar får en större acceptans för olikhe- ter mellan människor.

Samarbetet har bestått av brevväxling och kontakter över Internet mellan elever i skolår 7 -9 och mellan lärarna. Förutom personliga brev och chat- kontakter, både i skolan och hemma, har vi samarbetat kring olika teman och eleverna har gjort arbeten där de presenterat olika områden i Sverige och Frankrike, som sin hemstad, sin skola, högtider etc. Efter ett års givan- de kontakter utökade vi samarbetet ytterligare genom att vi besökte vår utbytesskola i maj 2010. Intresset för franskan har ökat betydligt bland ele- verna sedan vi började med utbytet.

Ett personligt möte med en annan kultur leder till att våra elever berikas med en förståelse för andra människor, samtidigt som de delar med sig av den svenska kulturen. De får erfarenhet av att kommunicera med människor från andra länder och får fransktalande vänner. Genom resan får eleverna

möjlighet att praktisera sin franska med infödda, de får en direkt inblick i det franska skolsystemet och i det franska familjelivet.

För skolornas del är detta samarbete viktigt. Internationella kontakter är ett av målen i läroplanen och vi vill integrera det i undervisningen på ett naturligt sätt. Elevernas motivation till att fortsätta med språkstudier på gymnasiet ökar och deras positiva erfarenheter från utbytet sprids bland de yngre på skolorna och detta medför förhoppningsvis att allt fler väljer att läsa franska i skolår 7. Vi har en fortlöpande information till våra kollegor om vårt utbyte, med förhoppning att fler ska etablera liknande kontakter med utländska skolor och utöka internationaliseringen i våra två skolor.

Årets resa (till Nice) skedde utan inblandning av den nyanställda franskaläraren, som inte ansåg att detta rymdes inom de tidsmässiga ramar som fastställdes vid anställning. Andra uppdrag, i kombination med en bristfällig överlämning av den tidigare läraren, resulterade i att utbytet mellan Arbogas skolor och den franska dito lades på is. Ambitionen detta läsår är att franskggruppen ska resa till Paris (och läraren har nu en mer drivande roll), men huruvida detta ska kombineras med något utbyte är oklart i skrivande stund.

1.2 Berlin: Språkresa med kulturella, demokratiska och historiska inslag. Ett möte med *staden*, ur perspektiven *pluralism* och *tolerans*.

Projektbeskrivning: Fr.o.m. augusti 2009 har ett samarbete pågått på vår skola mellan SO-lärare och tyskalärare, med fokus på andra världskriget och dess konsekvenser. Det huvudsakliga syftet med studierna är att göra eleverna medvetna om konsekvenserna av främlingsfientlighet, i det här sammanhanget nazismens ödesdiga påverkan på människor, både enskilda individer och hela folkgrupper. Vi relaterar också till dagens samhälle och drar paralleller från "gårdagens" rasister till dagens, men jämför också nazismens brott mot mänskligheten med dagens "tyska" strävan att bearbeta det hemska som den egna nationen gjorde sig skyldiga till. På vilket sätt kan Tyskland sägas utgöra ett gott exempel på en sådan strävan, och vilka lärdomar kan vi (och andra länder) dra av denna?

Det viktiga är att skapa kunskap och insikt hos våra ungdomar om vad som hände i Tyskland under andra världskriget, men också senare (ex. på Balkan) och hur dessa folkmord kan kopplas till nationalism och främlingsfientligheten i dagens samhälle. Vilken människosyn har du och jag, och vad ligger till grund för densamma? Vad skiljer vår människosyn från rasisternas? I detta sammanhang är det viktigt att inte fastna i historieperspektiv eller ens ett nutidsperspektiv (då vi mer konstaterar hur världen ser ut), utan även att vi blickar framåt och ställer frågor som utmanar oss och hela vår samtid: Hur bör jag bemöta människor? Vilka krav ska jag ställa på mig själv

och andra i ett pluralistiskt samhälle, och vilka möjligheter till möten erbjuder ex. staden (vi utgår här från Berlin som exempel)?

Elever från tre klasser i år 9 deltar i studierna, som leds av tyska- och so-lärare på skolan. Vi reser också till Berlin varje vår för att uppleva historien på plats. För att bekräfta densamma har vi valt att göra följande studiebesök: Murmuséet och Sachsenhausen - ett koncentrationsläger utanför Berlin. Utöver detta ägnar vi en heldag åt en stadsrundtur, där vi bl.a. besöker världsuret, muren (East side gallery och Bernauer Strasse), Siegessäule och förintelsemonumentet (Holocaust- Mahnmål), samt Brandenburger Tor.

Eleverna dokumenterar sina studier. De dokumenterar även sin Berlinresa, i form av en film. Denna visas sedan för blivande nior, då de läser om mellankrigstiden/2:a världskriget i början av årskurs 9. Detta ger projektet en röd tråd. Även ett besök av överlevaren Mietek Grocher syftar till detta. Varje år (i februari) kommer Mietek på besök och berättar om sitt liv som fånge (*häftling*) i olika koncentrationsläger och sin tid i Warszawa-gettot. Även detta ingår alltså i projektet. Eleverna får också en chans (i årskurs 9) till en intim pratstund med Mietek, utöver den föreläsning han varje år bjuder på.

För att kunna finansiera en del av kostnaderna bedrivs studierna även på kvällstid via studiecirklar, som anordnas av Studieförbundet. Dessutom arrangerar eleverna olika aktiviteter, som fikaförsäljning och discokvällar.

Årets resa (15/16) var på flera sätt en lyckad resa. Först och främst ansåg eleverna att förberedelserna var mycket bra. De fick dels forska om de olika turistmål och minnesmärken som vi besökte, dels fick de de nödvändiga språkkunskaperna, då de tränade en del på "turisttyska"; vanliga fraser som kan vara bra att bemästra. Utöver detta fick de en grundlig undervisning om 2:a världskriget och förintelsen, samt chansen att komma historien nära inpå, då Mietek Grocher besökte skolan. Väl på plats i Berlin var eleverna nöjda med upplägget; såväl den digra stadsrundturen som heldagsbesöket i koncentrationslägret Sachsenhausen. Den sista dagen, då eleverna släpps själva i staden, passade de flesta på att upptäcka Berlin på egen hand.

Som ett led i det interkulturella arbete som bedrivs inför språkresan uppmärksammas förintelsedagen (27/1) och fn-dagen (24/10).

1.3 Språkresa till Barcelona, med kulturella inslag.

Projektbeskrivning: På Stureskolan i Arboga har vi sedan 7 år ett projekt där vi åker till Barcelona, Spanien med våra spanskelever på vårterminen i åk 9. Målet med projektet är att våra ungdomar ska utöka sina språkkunskaper, samtidigt som de får lära känna en annan kultur och får större förståelse för människors olikheter. Under hela högstadietiden förbereder vi våra elever inför resan, genom att de får ta reda på fakta om Barcelona och Katalonien.

Från och med årskurs 8 arbetar de med Barcelonas och Kataloniens historia, geografi och sevärdheter. De gör varsin Keynote som de presenterar för klassen och även för andra spanskelever. Under besöket i Barcelona får de sedan på plats presentera de olika sevärdheterna som de lärt sig om för de övriga eleverna. Under åk 9 får de träna på dialoger på spanska, så att de ska kunna handla, åka tunnelbana, fråga efter vägen etc. Vi utgår då från kartor och tunnelbanakartor över Barcelona så att dialogerna blir verklighetsbaserade.

Vi planerar även nästa vår en ny resa till Barcelona tillsammans med våra 35 spanskelever i åk 9. För att finansiera resan startar vi redan i åk 8 upp försäljningar av olika produkter, t ex Newbodyprodukter, plastpåsar, saffran, kakor etc. Eleverna bakar också bröd hemma, som de sedan säljer varje fredag i Arboga centrum. Vi deltar också på Julmarknaden med hembakat julbröd. Eleverna utför också lövkrautning, gräsklippning etc för att få ihop pengar till resan.

Årets resa blev lyckad, så till vida att eleverna var nöjda med resan. Dagsprogrammet fungerade bra, och det fanns även tid för strandbesök och egen tid. Maten var likaså uppskattad, och samtliga restaurangbesök gjordes tillsammans. Resan var spännande och händelserik, ansåg eleverna, som kände att de både fick njuta av kultur, vädret och det vardagliga Katalonien.

2. Inkluderings- och integrationsarbete på Stureskolan.

Möten över kulturella, språkliga och etniska gränser sker inte bara över nationsgränserna. Än viktigare är de möten som skolan iscensätter och uppmuntrar. Det pluralistiska samhället är en realitet, och skolan ska verka för möten mellan människor och kulturer. *Tolerans, förståelse* och *möten* ska vara ledord i detta arbete. Det är lika viktigt för svenskar som nyanlända, eller nyligen blivande medborgare, att skolas i det pluralistiska samhället, oavsett om det handlar om att förstå varandra eller förstå och verka i det öppna, demokratiska Sverige.

2.1 Inkluderingssteamet

Under läsåret 16/17 har Stureskolan startat en ny grupp, som ska arbeta med *inkludering* och *integration* i stort. Denna grupp verkar lateralt med *trygghetsteamet*. Medan trygghetsteamet arbetar för trygghet i stort och försöker motverka utanförskap för enskilda elever, så syftar inkluderings-teamet mer till att verka för inkludering i stort (de båda teamen kommer hålla en dialog sinsemellan). I detta ingår så klart att motverka alla former av utanförskap av individer eller grupper i stort. Diskriminering ska inte finnas på vår skola, och tanken är att inkluderings-teamet ska vara en garant för detta. Gruppen kommer träffas varannan vecka för att diskutera principfrågor och olika "case" som anses behöva lyftas. Under vårterminen 2017

kommer denna grupp även att leda återkommande diskussioner i kollegiet. Därigenom kommer frågor relaterade till inkludering att ingå i Stureskolans systematiska kvalitetsarbete.

2.2 Resa till Stockholm, med besök på riksdagen och EU-huset.

I Stureskolans nyskrivna *aktivitetsplan*, står ett besök till Stockholm på agendan. Årets besök blir det första. På denna resa kommer skolans 9:or att besöka Sveriges riksdag, för att få lära sig mer om Sveriges styrelseskick på plats. En workshop (ett slags rollspel) med demokrati som tema, kommer också att genomföras av eleverna. Därefter kommer de besöka EU-huset, då de får information om kommissionen och parlamentet, samt får en möjlighet att träffa parlamentariker på plats. Målet är dels att få mer insikt i vårt öppna samhälle, genom att själva vara aktiva, och dels att lära sig mer om den större kontext vi verkar inom, nämligen EU. Ledord för denna resa är *integration, möten och demokrati*.

Som ett led i resans förberedelserna ska en so-lärare informera om EU och riksdagen; stöd till elever och studiehandledare ges ut, i form av ett uppkopierat material på elevernas modersmål (eller ett språk som de förstår bra). I nuläget finns detta material på följande språk: persiska, romani, arabiska och engelska.

2.3 Resa till Stockholm (för nyanlända elever) ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Alla nyanlända, som börjat i mottagningsgruppen på Stureskolan det gångna läsåret, arbetar under vårterminen med svensk kultur och historia. Detta kulminerar i ett besök till huvudstaden i maj månad, då eleverna får en chans att besöka Nordiska museet, Vasamuseet och Abba-museet. Målet med denna resa är levandegöra historien och ge eleverna möjligheten att skapa egna referensramar kring dessa viktiga delar av svensk kulturhistoria. Detta är en viktig del av elevernas process att göra sig delaktiga i det svenska samhället.

2.4 Integration genom yrkeslivet och närsamhället.

I årskurs 8 ligger Stureskolans arbetslivsvecka. Denna syftar till att få eleverna att fundera över sina framtida yrkesval, och att samtidigt rusta dem för arbetslivet, genom att väcka frågor om vad som efterfrågas på arbetsmarknaden, både regionalt, nationellt och internationellt (Europa) . De får också den nödvändiga gymnasieinformationen och facklig info, information som ska ge dem möjligheten att göra kloka och trygga val.

Vi anser att denna vecka är oändligt viktig för de nyanlända, och därför ska alla elever i mottagningsgruppen (från årskurs 8) vara med de klasser, där de har klasstillhörighet. Även de nyanlända elever som började på Sturesko-

lan i 9:an ska få möjlighet att vara med under denna vecka. I slutändan handlar detta om att alla våra elever ska få samma chans att ta plats i ett framtida samhälle, att kunna försörja sig själv och sin familj.

Under hösten i 8:an besöker även eleverna olika näringar i närsamhället (Arboga med omnejd), för att få lära mer om glesbygden, och olika sätt man kan försörja sig på. Dessa besök sker alltid under en dag, och bearbetas genom att eleverna skriver en reflekterande text (alternativt en keynote) om dagen. Även denna dag anser vi vara av stor vikt för de nyanlända eleverna, och därför ska självklart alla elever som har en klasstillhörighet delta under dagen.

Utöver arbetslivsveckan och temadagen så gör alla elever prao, en vecka i 8:an och en i 9:an. De nyanlända eleverna får då den hjälp och det stöd de behöver för att hitta lämpliga platser, där förståelse finns för deras i många fall bristande kunskaper i det svenska språket.

Utöver de traditionella klasserna och mottagningsgruppen har Stureskolan även elever som går på "Rosa villan"; en plats där elever som har det motigt socialt eller studiemässigt kan gå delar av dagen. Även dessa elever ska så klart få möjlighet att vara med på de klassgemensamma aktiviteterna. Integration och inkludering gäller alla, oavsett bakgrund eller grupptillhörighet.

2.5 Tema: Tolerans

Under hösten i 7:an och 9:an så genomför eleverna en toleransdag. Under denna dag så arbetar eleverna med frågor som tolerans, migration (den rådande flyktingsituationen), interkulturella möten och det pluralistiska samhället.

På förmiddagen ser eleverna på en film (Zozo), vilken de sedan följer upp med diskussioner. Dessa diskussioner fokuserar på hur man i Sverige (och i skolan) kan bemöta flyktingar, integrera dem och vikten av förståelse, för att kunna bemöta andra människor.

Under eftermiddagen föreläser några av de nyanlända eleverna. De delar med sig av sina erfarenheter i egenskap av flyktingar. Detta är självklart frivilligt. Om elever inte vill ställa upp kan vuxna med liknande erfarenheter (lärare, studiehandledare etc) berätta sina historier för eleverna.

Dagen avslutas med att eleverna spelar ett rollspel, *Mot alla odds*, då eleverna övas i att ta en flyktings perspektiv. Spelet är samtidigt en övning i etik och moral, då eleverna tvingas göra val i sin roll som flykting, och deras liv och livsöden är då avhängiga dessa val.

Bilaga

Ur läroplan för grundskolan:

”Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemen-

samma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla, tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar.”

Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången utbildning har förutsättningar för att kunna verka för samarbete över nationella och kulturella gränser. Skolan ska stärka elevers och lärares förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar. Lärande om och förhållningssätt till internationella frågor ska integreras i olika ämnen och vara ämnesövergripande.

Samhällsutvecklingen i en alltmer internationaliserad värld kräver kunskap om, förståelse för och en beredskap till internationella frågor. Skolan har ett stort ansvar för att elever, lärare, skolledare och studie- och yrkesvägledare ges möjlighet till internationella utbyten samt till samverkan och utbildning i frågor över geografiska och kulturella gränser.

Övergripande mål och riktlinjer

Eleven ska:

Samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion, historia.

Leva sig in i och förstå andra människors situation och utveckla en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

Göra och uttrycka medvetna etiska ställningstagande grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.

Respektera andra människors egenvärde. Ta avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling och medverka till att hjälpa andra människor.

Alla ska:

Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen. I sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor och aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper.

Visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Ur kursplanerna i SO- ämnen, ett urval.

Kunskap och möjlighet att se världen ur ett helhetsperspektiv och kunna göra jämförelser mellan olika platser, regioner och levnadsvillkor.

Kunskap om grundläggande mänskliga rättigheter så som alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Allsidigt belysa vilken roll religioner kan spela i samhället, både i fredssträvanden och konflikter, för att främja social sammanhållning och som orsak till segregation.

Ge eleverna förutsättningar att se samhällsfrågor ur olika perspektiv. På så sätt ska eleverna utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet, hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck och hur olika aktörer försöker påverka samhällsutvecklingen.

Ge eleverna verktyg att utveckla förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och arbetsätt. Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Ge eleverna möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Hur mänskliga rättigheter kränks i olika delar av världen. Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter.

Hur länders och regioners ekonomier hänger samman och hur olika regioners ekonomier förändras i en globaliserad värld.

Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen.

Ur kursplanen i Moderna språk Grundskolan

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Kunskaper i flera språk ökar också individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv.

Undervisningen i ämnet moderna språk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i målspråket och kunskaper om områden och sammanhang där språket används samt tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften.

I mötet med talat språk och texter ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även ge eleverna möjligheter att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor samt sociala och kulturella företeelser i områden och i sammanhang där språket används.